

University of Qom
Faculty of Literature and Humanities

Predicting Academic Retention of Students at Qom University of Medical Sciences based on Happiness and Self-efficacy

Hamid Faramarzi¹ and Mahmoud Omid²

1. Department of Educational Planning, Faculty of Humanities, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran. E-mail: hamidfaramarzi2024@gmail.com
2. Corresponding author, Department of Philosophy of Education, Faculty of Educational Sciences, Farhangian University, Qom, Iran. E-mail: mahmoudomidi@yahoo.com

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article Article history: Received 2024-11-17 Received in revised form 2025-01-27 Accepted 2025-02-05 Published online 2025-09-23 Keywords: academic retention, happiness, self-efficacy, Qom University of Medical Sciences.	The aim of the present study was to predict academic retention of students at Qom University of Medical Sciences based on happiness and self-efficacy. The study was conducted using a descriptive-correlational method. The statistical population of this study included all students at Qom University of Medical Sciences, 2560 people (1397 girls, 1163 boys) in the academic year of 2023-2024, from which 347 students were sampled based on the Krejci and Morgan table and using a relative stratified method. To collect data, the Oxford Argyle et al. Happiness Questionnaire, the Sherer General Self-Efficacy Questionnaire, and the Martin and Marsh Academic Retention Questionnaire were used. The results of Cronbach's alpha coefficient for the happiness questionnaires ($\alpha = 0.94$), self-efficacy ($\alpha = 0.92$), and academic retention ($\alpha = 0.80$) were obtained, which indicate appropriate reliability of the instruments. Analysis of the findings showed that there is a positive and significant relationship between happiness and academic retention ($r = 0.50$) and self-efficacy and academic retention ($r = 0.46$) ($\text{sig} < 0.01$). The results of multiple regression showed that happiness and self-efficacy can predict academic retention ($p < 0.01$, $F = (344, 2)61.69$). The square of the multiple correlation coefficient is $R^2 = 0.26$, which indicates that the predictor variables can explain 26 percent of the changes in the academic retention variable. According to the results, it can be concluded that in order to increase academic retention, students' happiness and self-efficacy should be planned.
How To Cite: Faramarzi, H., & Omid, M. (2025). Predicting Academic Retention of Students at Qom University of Medical Sciences based on Happiness and Self-efficacy, <i>Research in Instructional Methods</i>, 3 (3), 91-104. https://doi.org/10.22091/JRIM.2025.11603.1127	
	© The Author(s) DOI:https://doi.org/10.22091/JRIM.2025.11603.1127 Publisher: University of Qom

Introduction

Students are considered to be the main pillars of the country's human resources and play a significant role in the development, progress, and excellence of any country. Therefore, paying attention to their mental and academic health and stability is of particular importance (Fathi & Jamalabadi, 2017). Every year, the University of Medical Sciences accepts students whose attention to the factors affecting their learning and academic progress can lead to further promotion and progress at this university. One of the factors that leads to academic progress in learners is academic stability (Sabeti et al., 2000). In general, the internal sense of stability is a significant indicator of mental health that provides the basis for academic progress; for example, when a student does something spontaneously, not only does he not feel tired and frustrated, but he also feels that his energy and strength have increased (Duijn et al., 2011). One of the variables that is closely related to the feeling of being alive is happiness (Oishi et al., 2020). According to Martin and Marsh (2008), survival is a voluntary feeling of being alive without stimulation or coercion, and the concept and purpose of happiness is also the same state of being pleasant. Another psychological variable that plays an important role in explaining academic survival is self-efficacy (Başol, 2010). Self-efficacy exists in various academic, career, or family relationships areas and can affect the behavior of individuals in those areas (Wright et al., 2014). The problem that led to the conduct of the present study was that no research has yet been found in the student community that examines the variables of happiness and self-efficacy with academic survival together. Therefore, considering this research gap, the researcher intends to answer the question: Can the academic survival of students at Qom University of Medical Sciences be predicted based on happiness and self-efficacy?

Results

This study aimed to predict the academic retention of students at Qom University of Medical Sciences based on their levels of happiness and self-efficacy. It employed a descriptive-correlational research design. The statistical population included all 2,560 students (1,397 females and 1,163 males) enrolled in the academic year of 2023-2024, with a sample of 347 students selected using the Krejci and Morgan table and a relative stratified sampling method. Data collection utilized the Oxford Happiness Questionnaire (Argyle et al., 1989), the General Self-Efficacy Questionnaire (Sherer, 1982), and the Academic Retention Questionnaire (Martin & Marsh, 2008). Reliability was confirmed with Cronbach's alpha coefficients of 0.94 for happiness, 0.92 for self-efficacy, and 0.80 for academic retention. The analysis revealed a positive and significant correlation between happiness and academic retention ($r = 0.50$) as well as between self-efficacy and academic retention ($r = 0.46$), with significance at $p < 0.01$. Multiple regression analysis showed that happiness and self-efficacy jointly predict academic retention ($F(2,344) = 69.61$, $p < 0.01$), with a multiple correlation coefficient squared (R^2) of 0.26, indicating these variables account for 26% of the variance in academic retention.

Conclusions

These findings suggest that educational and counseling interventions should focus on enhancing happiness and self-efficacy to improve students' ability to adapt and respond effectively to academic challenges. Therefore, to boost academic retention, strategic planning should prioritize fostering students' happiness and self-efficacy. The results showed that academic retention of students at Qom University of Medical Sciences can be predicted based on happiness and self-efficacy, therefore it was concluded that happiness and self-efficacy can predict academic retention. Regarding the explanation of the relationship between happiness and retention, it seems that happy people have thoughts and behaviors that are consistent and helpful. These people look at things with a clear vision, try directly to solve their problems and ask for help from others in a timely manner. On the other hand, unhappy people act destructively, indulge in fantasies, blame themselves and avoid working to solve the problem. Resilient people have various

characteristics, including being realistic, valuing and respecting themselves, and in other words, they have self-esteem, as well as the ability to control their behavior, and this feeling motivates them to establish loving relationships with others. Positive feelings and self-esteem are among the most important signs of resilient people. Resilient people usually adapt to existing conditions in some way and are happier and more cheerful than other people because they have high flexibility to adapt and live happier lives. Human growth, resilience, and psychological vitality are important because of the significant impact they have on all aspects of a person's personality and how their various behaviors manifest and emerge.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank all participants in the present study

Ethical Considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

پیش بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی

حمید فرامرزی^۱ و محمود امیدی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران. hamidfaramarzi2024@gmail.com
۲. استادیار فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، قم، ایران. (نویسنده مسئول) mahmoudomidi@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف پژوهش حاضر پیش بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی بود. پژوهش به شیوه توصیفی - همبستگی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم به تعداد ۲۵۶۰ نفر (۱۳۹۷ دختر، ۱۱۶۳ پسر) در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند که از این جامعه تعداد ۳۴۷ دانشجو براساس جدول کرجسی و مورگان و به شیوه طبقه ای نسبی نمونه گیری شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسش نامه شادکامی آکسفورد آرجیل، پرسش نامه خودکارآمدی عمومی شرر، پرسش نامه پایستگی تحصیلی مارتین و مارش استفاده شد. نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای پرسش نامه های شادکامی ($\alpha = 0/94$)، خودکارآمدی ($\alpha = 0/92$) و پایستگی تحصیلی ($\alpha = 0/80$) به دست آمد که نتایج حاکی از پایایی مناسب ابزارها می باشد. تجزیه و تحلیل یافته ها نشان داد بین شادکامی با پایستگی تحصیلی ($r = 0/50$) و خودکارآمدی با پایستگی تحصیلی ($r = 0/46$) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p < 0/01$). نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که شادکامی و خودکارآمدی می توانند پایستگی تحصیلی را پیش بینی نمایند ($F(2, 344) = 61/69, p < 0/01$). مجذور ضریب همبستگی چندگانه $R^2 = 0/26$ است این مسئله بیانگر آن است که متغیرهای پیش بین، می توانند ۲۶ درصد از تغییرات متغیر پایستگی تحصیلی را تبیین کنند. با توجه به نتایج می توان نتیجه گیری کرد، برای افزایش پایستگی تحصیلی باید روی شادکامی و خودکارآمدی دانشجویان برنامه ریزی شود.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۲۷ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۰۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱	
کلیدواژه ها: پایستگی تحصیلی، شادکامی، خودکارآمدی، دانشگاه علوم پزشکی قم.	

استناد: فرامرزی، حمید؛ امیدی، محمود (۱۴۰۴). پیش بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی، پژوهش در روش های آموزش، ۳(۳)، ۹۱-۱۰۴. <https://doi.org/10.22091/JRIM.2025.11603.1127>

مقدمه

هر ساله دانشجویان جدیدی در دانشگاه‌ها پذیرش و دانشجویان دیگری فارغ‌التحصیل می‌شوند که در این چرخه مستمر، توجه به کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز هر ساله دانشجویانی را پذیرا هستند که توجه به عوامل اثرگذار بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی آنها می‌تواند باعث ارتقا و پیشرفت بیشتر در این دانشگاه‌ها شود. یکی از عواملی که منجر به پیشرفت تحصیلی در یادگیرندگان می‌شود، پایستگی تحصیلی^۱ است (Saberi et al., 2021). سوالات چالش‌برانگیزی در زمینه تحصیلی وجود دارد که نیاز به توجه دارند. دانشگاه‌ها و دیگر محیط‌های آموزشی مکان‌هایی هستند که در آنها چالش‌های تحصیلی، موانع و فشارها، حقیقت پایدار زندگی تحصیلی هستند و پژوهش‌های انجام شده به‌طور واضح این امر را حمایت می‌کند. پایستگی تحصیلی یکی از مفاهیم و سازه‌های به‌هنگار مورد توجه و مطالعه روان‌شناسی مثبت‌نگر است که با بهبود پیشرفت تحصیلی رابطه دارد؛ زیرا پایستگی یکی از عوامل اثرگذار در تعلیم و تربیت شناخته شده است که دانشجویان از آن به‌عنوان راهبرد مقابله با مسائل و چالش‌های تحصیلی استفاده می‌کنند (Siadatian et al., 2012). به هر میزان که افراد کمتر دچار تعارض باشند از سازوکار سرکوب‌رهایی یافته و بیشتر احساس پایستگی، خلاقیت، خودشکوفایی و انرژی می‌کنند (Ryan and Frederick, 1997).

پایستگی تحصیلی به صورت توانایی دانشجویان برای موفقیت در برخورد با چالش‌های تحصیلی که در مسیر زندگی تحصیلی معمول هستند، تعریف شده است (Martin & Marsh, 2009). آنان تصریح کردند که سوالات چالش‌برانگیزی وجود دارند که در زمینه تحصیلی نیاز به توجه دارد. مدارس و فضاهای دانشگاهی مکان‌هایی هستند که در آنها چالش‌های تحصیلی، موانع و فشارها، حقیقت پایدار زندگی تحصیلی هستند، همین امر ممکن است باعث خستگی و دل‌سردی دانشجویان در دانشگاه گردد. وقتی دانشجویی کاری را به‌طور خودجوش انجام می‌دهد نه تنها احساس خستگی و ناامیدی به او دست نمی‌دهد، بلکه احساس می‌کند انرژی و نیروی او افزایش یافته است. به طور کلی حس درونی پایستگی شاخص معنی‌دار سلامت ذهنی است (Duijn et al., 2011).

شناسایی پیشایندها و عوامل تأثیرگذار بر روی ظرفیت دانشجویان در برخورد با چالش‌ها و موانع تحصیلی که موجب پایستگی تحصیلی می‌شوند امری ضروری است. عوامل تأثیرگذار بر پایستگی تحصیلی دانشجویان را در سه سطح می‌توان بررسی کرد: ۱- سطح روانی ۲- سطح دانشگاه و درگیری ۳- سطح خانواده و همسالان (Martin & Marsh, 2008). براساس پژوهش‌های نوری و خلیل‌آبادانی‌نژاد (Nouri & Khalil Abadinejad, 2024)، شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2021)، صفا و همکاران (Safa et al., 2021)، شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2022) خودکارآمدی و شادکامی به عنوان پیشایندهای پایستگی تحصیلی در نظر گرفته شده است. با توجه به آنچه که ذکر شد در این پژوهش به بررسی پیش‌بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی پرداخته شد. مسئله‌ای که موجب انجام پژوهش حاضر شد، این بود که پژوهش‌های علمی اندکی پیرامون پایستگی تحصیلی در جامعه دانشجویان صورت گرفته است و همچنین هنوز پژوهشی در جامعه دانشجویی که متغیرهای شادکامی و خودکارآمدی با پایستگی تحصیلی را به صورت یک‌جا بررسی کند یافت نشد. لذا با توجه به این خلاء در این مطالعه به این سؤال که پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی است؛ پاسخ داده شد.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با پژوهش به شیوه توصیفی - همبستگی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم به تعداد ۲۵۶۰ نفر (۱۳۹۷ دختر، ۱۱۶۳ پسر) در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند که از این جامعه تعداد ۳۴۷ دانشجو براساس جدول کرجسی و مورگان و به شیوه طبقه ای نسبی نمونه گیری شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسش نامه شادکامی آکسفورد آرجیل و همکاران، پرسش نامه خودکارآمدی عمومی شرر، پرسش نامه پایداری تحصیلی مارتین و مارش استفاده شد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم به تعداد ۲۵۶۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. حجم نمونه آماری با استناد به جدول کرجسی و مورگان برابر با ۳۴۷ نفر محاسبه شده است که با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی با معیار طبقه بندی جنسیت (دختر و پسر) به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در این تحقیق به منظور گردآوری اطلاعات از سه پرسش نامه زیر استفاده شده است:

الف - پرسش نامه شادکامی آکسفورد (Argyle et al., 1989)

آزمون شادکامی آکسفورد دارای ۲۹ ماده است و میزان شادکامی فردی را می سنجد. آرجیل، این آزمون را در سال ۱۹۸۹ و براساس پرسش نامه افسردگی بک ساخت. ۲۱ عبارت از عبارات این پرسش نامه از سیاهه افسردگی بک، گرفته و معکوس شده و یازده پرسش به آن اضافه شده است تا سایر جنبه های سلامت ذهنی را پوشش دهد. این آزمون شامل ۲۹ گویه است که به هر یک نمره ای بین ۰ تا ۳ تعلق می گیرد. نمره مجموع این آزمون بین ۰ تا ۸۷ است و نمره بالاتر به معنای سطوح بالاتر شادکامی است. (Alipour & Noorbala, 1999), روایی و پایایی پرسش نامه را به روش های تحلیل عاملی، بازآزمایی، همسانی درونی و دونیمه کردن، مناسب گزارش کرده اند. نتایج بررسی (Najafi et al., 2012) خصوصیات روان سنجی نسخه فارسی پرسش نامه شادکامی آکسفورد در دانشجویان آن را تأیید نمودند. در پژوهش حاضر، پایایی این پرسش نامه به روش همسانی درونی محاسبه شد و آلفای کرونباخ آن ۰/۹۲ به دست آمد.

ب - پرسش نامه خودکارآمدی عمومی (Sherer (1982)

این پرسش نامه را شرر برای ارزیابی خودکارآمدی تهیه کرد و مشتمل بر ۱۷ ماده ۵ گزینیه ای است که به هر ماده ۱ تا ۵ امتیاز تعلق می گیرد. ماده های ۹، ۸، ۳، ۱، ۱۳ و ۱۵ برحسب مقیاس لیکرت از راست به چپ به ترتیب از ۵ تا ۱ و ماده های دیگر یعنی ۱۶، ۱۴، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۷، ۶، ۵، ۴ و ۲ به صورت معکوس یعنی از چپ به راست از ۱ تا ۵ امتیاز را به خود اختصاص می دهند. به این ترتیب، بالاترین نمره خودکارآمدی در این مقیاس ۸۵ و پایین ترین نمره ۱۷ است (Mobini Kishah, 2005) نمره گذاری پرسش نامه براساس طیف لیکرت ۵ درجه ای و از همیشه (۵) تا هرگز (۱) است. (Asgharnejad et al., 2006) در مطالعه ویژگی های روان سنجی مقیاس خودکارآمدی عمومی شرر آن را تأیید نمودند. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۲ به دست آمد که نتایج حاکی از پایایی مناسب ابزار پژوهش است.

ج - پرسش نامه پایداری تحصیلی (Martin and Marsh (2008)

پرسش نامه پایداری تحصیلی: این پرسش نامه توسط مارتین و مارش ساخته شد و دارای ۴ سؤال است که در طیف پنج درجه ای لیکرت از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف مطرح شده است. کاملاً موافقم نمره ۵ تا حدی موافقم نمره ۴، بی نظر نمره ۳ تا حدی مخالفم نمره ۲ و کاملاً مخالفم نمره ۱ را به خود اختصاص می دهند. حداکثر نمره ۲۰ و حداقل نمره ۴ است. هر چقدر نمره بیشتر باشد میزان پایداری تحصیلی بیشتر است. پایایی پرسش نامه در تحقیقات مارتین و مارش از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ برآورد شده است.

استفن (Stephens, 2019) در مطالعه خود رویکرد اعتبار سازه این پرسش‌نامه را تأیید نمود در مطالعه حاضر نیز پایایی پرسش‌نامه پایستگی تحصیلی با استفاده از روش آلفای کرونباخ $0/80$ و روایی محتوایی و صوری نیز با استفاده از نظر متخصصان حوزه روان‌شناسی تربیتی مطلوب گزارش شد.

یافته‌ها

این پژوهش که پیش‌بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی مورد بررسی قرار گرفت. گروه نمونه شامل تعداد ۳۴۷ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم بود. تعداد دانشجویان مرد ۱۵۸ نفر ($45/43$ درصد) و دانشجویان زن ۱۸۹ نفر ($54/57$ درصد) می‌باشند.

میانگین و انحراف معیار شرکت‌کنندگان برای متغیر پایستگی تحصیلی، شادکامی، خودکارآمدی در جدول ۱ نشان داده شده است:

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار نمره شرکت‌کنندگان براساس متغیرهای پژوهش

متغیر	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
پایستگی تحصیلی	۴	۲۰	۱۲/۳۸	۴/۱۹
شادکامی	۴	۸۶	۵۲/۷۹	۱۷/۹۵
خودکارآمدی	۱۷	۸۵	۵۷/۹۵	۱۴/۴۶

جدول ۱ توصیف وضعیت نمرات شرکت‌کنندگان در متغیر پایستگی تحصیلی، شادکامی و خودکارآمدی را نشان داد. برای استفاده صحیح از شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون‌های آماری مناسب، با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنف، نرمال بودن یا غیر نرمال بودن توزیع متغیرهای مورد مطالعه تعیین گردیده است. مقادیر به‌دست‌آمده برای آماره‌های Z محاسبه شده در سطح آلفای $\alpha=0/05$ ، معنی‌دار نیستند ($sig>0/05$)، بنابراین چنین استنباط می‌شود که متغیرهای مورد مطالعه از توزیع نرمال برخوردارند. لذا فرض نرمال بودن توزیع متغیرها برقرار است. بر این اساس و با توجه به فاصله‌ای بودن مقیاس متغیرها برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شده است.

- آزمون فرضیه پژوهش

پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی است.

برای آزمون این فرضیه از رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان استفاده شده است.

H_0 : پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی نیست.

H_1 : پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی است.

قبل از انجام تحلیل رگرسیون لازم به ذکر است که همبستگی بین شادکامی و خودکارآمدی با کل مقیاس پایستگی تحصیلی باید

تعیین معناداری شود (جدول ۲).

جدول ۲. نتایج ضریب همبستگی بین شادکامی و خودکارآمدی با پایستگی تحصیلی

متغیرها	۱	۲	۵
۱. شادکامی	۱		
۲. خودکارآمدی	$0/74^{**}$	۱	
۵. پایستگی تحصیلی	$0/50^{**}$	$0/46^{**}$	۱

مبتنی بر یافته‌های جدول ۲، همبستگی بین شادکامی و خودکارآمدی با کل مقیاس پایداری تحصیلی معنادار بودند ($p < 0/01$). در ادامه برای بررسی پیش‌بینی پایداری تحصیلی دانشجویان براساس شادکامی و خودکارآمدی از رگرسیون استفاده شد نتایج در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون برای پیش‌بینی پایداری تحصیلی از طریق شادکامی و خودکارآمدی

متغیر	R	R^2	R^2 اصلاح شده	خطای استاندارد اندازه‌گیری	آزمون دوربین واتسون
شادکامی	۰/۴۹۵	۰/۲۴۵	۰/۲۴	۳/۶۴	۲/۲۸
خودکارآمدی	۰/۴۶	۰/۲۱۲	۰/۲۱	۳/۷۲	۲/۱۷
برایند	۰/۵۱	۰/۲۶۴	۰/۲۶	۳/۶	۲/۲۲

قبل از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه ابتدا مفروضه‌های همخطی بودن متغیرها و استقلال خطاها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که شاخص تحمل برای تمام متغیرهای پیش بین کوچکتر از ۰/۴۵، شاخص تورم واریانس کوچکتر از ۲/۲۴ همچنین مقدار شاخص دوربین واتسون که به منظور بررسی مفروضه استقلال خطا اجرا شد برابر ۲/۲۲ بود. اگر شاخص تحمل کوچکتر از یک ($1 < collinearity < 0$) (در بررسی هم‌خطی شاخص تحمل یا تلورانس مطلوب بیشتر از ۰/۲ است)، شاخص تورم کوچکتر از ۵ ($vif < 5$) و مقدار آزمون دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ ($2/5 < Durbin-Watson < 1/5$) باشد می‌توان گفت که از مفروضه‌های رگرسیون تخطی صورت نگرفته است. بنابراین با توجه به شاخص‌های به‌دست‌آمده، می‌توان نتیجه گرفت که شرایط انجام آزمون رعایت شده است. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه اثرات ترکیبی متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک را مورد بررسی قرار می‌دهد. در نتیجه به منظور بررسی این مساله که کدامیک از متغیرهای پیش‌بین (شادکامی و خودکارآمدی) به تنهایی و با هم قادر به پیش‌بینی متغیر ملاک (پایداری تحصیلی) است، رگرسیون چندگانه اجرایی شد که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است:

جدول ۴. نتایج اجرای رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی پایداری تحصیلی از طریق شادکامی و خودکارآمدی (به صورت منفرد و با هم (برایند))

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	معنی‌داری
شادکامی	پیش بین	۱۴۹۰/۲۳	۱	۱۴۹۰/۲۳	۱۱۱/۹۱	۰/۰۰۰۱
	باقی مانده	۴۵۹۳/۷۹	۳۴۵	۱۳/۳۱		
	کل	۶۰۸۴/۰۲	۳۴۶			
خودکارآمدی	پیش بین	۱۲۸۹/۱۲	۱	۱۲۸۹/۱۲	۹۲/۷۵	۰/۰۰۰۱
	باقی مانده	۴۷۹۴/۹۱	۳۴۵	۱۳/۸۹		
	کل	۶۰۸۴/۰۲	۳۴۶			
برایند کل	پیش بین	۱۶۰۶/۱۰	۲	۸۰۳/۰۵	۶۱/۶۹	۰/۰۰۰۱
	باقی مانده	۴۴۷۷/۹۲	۳۴۴	۱۳/۰۲		
	کل	۶۰۸۴/۰۲	۳۴۶			

نتایج اجرای رگرسیون ساده برای پیش‌بینی پایداری تحصیلی از طریق شادکامی در جدول ۴ نشان می‌دهد که شادکامی می‌تواند پایداری تحصیلی را پیش‌بینی نمایند ($F_{(1, 345)} = 111/91$ ، $p < 0/01$). همچنین نتایج نشان می‌دهد که مجذور ضریب همبستگی

چندگانه $R^2 = 0/24$ است. این مسئله بیانگر آن است که متغیر پیش‌بین، می‌تواند ۲۴ درصد از تغییرات متغیر پایستگی تحصیلی را تبیین کند.

نتایج حاصل از اجرای رگرسیون ساده مبتنی بر یافته‌های جدول ۴ همچنین نشان داد که خودکارآمدی می‌تواند پایستگی تحصیلی را پیش‌بینی نمایند ($F_{(1, 345)} = 92/75$, $p < 0/01$). همچنین نتایج نشان می‌دهد که مجذور ضریب همبستگی چندگانه $R^2 = 0/21$ است این مسئله بیانگر آن است که متغیر پیش‌بین، می‌تواند ۲۱ درصد از تغییرات متغیر پایستگی تحصیلی را تبیین کند.

بنابراین یافته‌های حاصل از اجرای رگرسیون چندگانه جدول ۴ نشان می‌دهد که شادکامی و خودکارآمدی می‌تواند پایستگی تحصیلی را پیش‌بینی نمایند ($F_{(2, 344)} = 61/69$, $p < 0/01$). همچنین نتایج نشان می‌دهد که مجذور ضریب همبستگی چندگانه $R^2 = 0/26$ است. این مسئله بیانگر آن است که متغیرهای پیش‌بین، می‌تواند ۲۶ درصد از تغییرات متغیر پایستگی تحصیلی را تبیین کنند. در ادامه نتایج ضرایب رگرسیون در جدول ۵ به منظور بررسی این که این که شادکامی و خودکارآمدی قادر به پیش‌بینی پایستگی تحصیلی می‌باشند، آمده است:

جدول ۵. ضرایب رگرسیون استاندارد شده متغیرهای شادکامی و خودکارآمدی در پیش‌بینی پایستگی تحصیلی

معنی‌داری	T	ضرایب رگرسیون استاندارد شده (β)	خطای انحراف استاندارد	ضرایب رگرسیون (B)	متغیرهای پیش‌بین
۰/۰۰۱	۱۰/۳۱		۰/۶۰۹	۶/۲۸	عدد ثابت
۰/۰۰۱	۱۰/۵۷	۰/۴۹۵	۰/۰۱۱	۰/۱۱۶	شادکامی
۰/۰۰۱	۵/۶۱		۰/۸۲۸	۴/۶۵	عدد ثابت
۰/۰۰۱	۹/۶۳	۰/۴۶	۰/۰۱۴	۰/۱۳۳	خودکارآمدی
۰/۰۰۱	۵/۸۷		۰/۸۰۱	۴/۷	عدد ثابت
۰/۰۰۱	۴/۹۳	۰/۳۴۱	۰/۰۱۶	۰/۰۸	شادکامی
۰/۰۰۳	۲/۹۸	۰/۲۰۶	۰/۰۲	۰/۱۰۶	خودکارآمدی

براساس اطلاعات جدول ۵، مقدار به‌دست‌آمده برای ضریب رگرسیونی استاندارد ($\beta = 0/49$) در سطح ($p < 0/001$). معنی‌دار است ($sig < 0/001$)، لذا چنین استنباط می‌شود که شادکامی قابلیت پیش‌بینی پایستگی تحصیلی را دارد و به ازای یک انحراف معیار تغییر در نمرات شادکامی، نمرات پایستگی تحصیلی $0/49$ افزایش می‌یابد.

$$\text{شادکامی} \times (0/49) = \text{پایستگی تحصیلی}$$

همچنین یافته‌های جدول ۵ نشان داد مقدار به‌دست‌آمده برای ضریب رگرسیونی استاندارد ($\beta = 0/46$) در سطح ($p < 0/001$). معنی‌دار است ($sig < 0/001$)، لذا چنین استنباط می‌شود که خودکارآمدی قابلیت پیش‌بینی پایستگی تحصیلی را دارد و به ازای یک انحراف معیار تغییر در نمرات خودکارآمدی، نمرات پایستگی تحصیلی $0/46$ افزایش می‌یابد.

$$\text{خودکارآمدی} \times (0/46) = \text{پایستگی تحصیلی}$$

در برابند نهایی، یافته‌های جدول ۵ نشان داد ضرایب رگرسیون استاندارد شده نشان می‌دهند که شادکامی ($t = 4/93$, $p < 0/001$) و خودکارآمدی ($t = 2/98$, $p < 0/001$) قادر به پیش‌بینی پایستگی تحصیلی می‌باشند.

$$(\text{خودکارآمدی}) \times 0/21 + (\text{شادکامی}) \times 0/34 = \text{پایستگی تحصیلی}$$

بنابراین مشخص شد پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی است. هر یک از شاخص‌های شادکامی و خودکارآمدی به صورت مجزا و چه با هم قادر به پیش‌بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر پیش‌بینی پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی با رویکرد توصیفی - همبستگی از طریق جمع‌آوری داده‌ها از ۳۴۷ دانشجویان این دانشگاه با استفاده از پرسش‌نامه مبتنی بر سه پرسش‌نامه پرسش‌نامه شادکامی آکسفورد (Argyle et al. 1989)، پرسش‌نامه خودکارآمدی عمومی (Sherer, 1982)، پرسش‌نامه پایستگی تحصیلی (Martin & Marsh, 2008) مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج ماحصل از استفاده از بر شاخص‌های آمار توصیفی از جمله میانگین و انحراف استاندارد و آزمون‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون نشان داد بین شادکامی و خودکارآمدی با پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهر قم رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($\text{sig} < 0/01$). همچنین نتایج رگرسیون ساده نشان داد ۲۴ درصد از واریانس پایستگی تحصیلی به وسیله شادکامی و ۲۱ درصد توسط خودکارآمدی تبیین می‌گردد. یافته‌های پژوهش حاضر دارای تلویحات کاربردی برای مداخله‌های آموزشی - مشاوره‌ای با هدف ارتقای پایستگی تحصیلی دانشجویان براساس تقویت شادکامی و خودکارآمدی است تا دانشجویان بتوانند به هنگام رویارویی با چالش‌های تحصیلی به شیوه کارآمد و سازگارانه پاسخ دهند. نتایج مبین آن بود که پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی و خودکارآمدی قابل پیش‌بینی است، بنابراین نتیجه گرفته شد که شادکامی و خودکارآمدی می‌توانند پایستگی تحصیلی را پیش‌بینی نمایند. این یافته که پایستگی تحصیلی براساس شادکامی قابل پیش‌بینی است، نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های نوری و خلیل‌آبادی‌نژاد (Nouri & Khalil Abadinejad, 2024)، شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2021)، صفا و همکاران (Safa et al., 2021) و شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2022) همسو می‌باشد.

در تبیین نتایج ماحصل از تحقیق می‌توان گفت که باورهای خودکارآمدی تعیین می‌کنند که افراد تا چه اندازه انرژی صرف فعالیت‌های خود می‌کنند و چه مقدار در برابر موانع مقاومت می‌کنند و با ایجاد انگیزه فرد، موجبات پیشرفت او را فراهم می‌سازند (Pajars & Shank, 2001). دانشجویانی که خودکارآمدی بالایی دارند، مشکلات آموزشی را به عنوان فرصتی برای موفقیت در نظر می‌گیرند و برای به دست آوردن مهارت‌های لازم برای حل هر مشکل آموزشی که ممکن است سر راه‌شان قرار گیرد، مشتاق هستند؛ بنابراین اگر دانشجویان این مسئله را باور داشته باشند که در زمینه تحصیلی موفق خواهند شد، همواره برای رسیدن به هدف خویش تلاش کرده و احتمالاً در آینده با نتایج موفقیت‌آمیزی مواجه خواهد شد که مجموعه این عوامل باعث افزایش عملکرد تحصیلی و در نهایت پایستگی تحصیلی می‌گردد.

طبق دیدگاه پی کراس و همکاران (Piqueras et al., 2011) تأثیر شادکامی بر سلامت روان مشخص شده است و تحقیقات نشان داده‌اند خلق مثبت سیستم ایمنی بدن را افزایش و خلق منفی کاهش می‌دهد؛ بنابراین، افرادی که از شادکامی بیشتر برخوردارند، از سلامت بیشتر بهره می‌برند. از دیدگاه والتون و کوهن (Walton & Cohen, 2011) دانشجویانی که بهزیستی و شادکامی بالاتری دارند، کمتر دچار اضطراب و استرس در محیط آموزشی و انجام تکالیف درسی می‌شوند و نیز افراد با شادکامی پایین رویدادهای عادی روزانه و موقعیت‌های مختلف تحصیلی را فشارزا و استرس‌آور تلقی می‌کنند و از پایستگی کمتری برخوردارند و در هنگام مواجهه با عوامل استرس‌زای تحصیلی با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند؛ در کل، شادکامی و پایستگی از متغیرهای مرتبط و نزدیک به هم‌اند.

افرادی که شادکام و خرسندند، در زمینه‌های مختلف کاری و تحصیلی با انرژی و انگیزه تلاش می‌کنند و کمتر دچار سستی و فرسودگی می‌شوند. دانشجویانی که شادکامی بالایی دارند، این شادکامی تا حدود زیادی متأثر از رضایت تحصیلی آنان است. رضایت تحصیلی هم موجب تلاش بیشتر و علاقمندی برای انجام تکالیف تحصیلی می‌شود؛ بنابراین، شادکامی یکی از پیشایندهای مثبت پایداری تحصیلی دانشجویان است. علاوه بر این می‌توان بیان کرد که پایداری تحصیلی شاخص معنادار سلامت ذهنی در زمینه تحصیلی است که به عنوان یکی از عوامل محافظت کننده در برابر خطرات تحصیلی نقش مهمی در کمک به حل مشکلات آموزشی و روانی دارد و موجب مشارکت در آموزش و یادگیری در کلاس درس می‌شود (Golestaneh & Behzadi, 2019). پایداری نوعی ترمیم خود است که با پیامدهای مثبت هیجانی، عاطفی و شناختی به عبارت دیگر بهزیستی ذهنی همراه است (Luthar et al., 2000). نتایج نشان داد که پایداری تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم براساس شادکامی قابل پیش‌بینی است، بنابراین نتیجه گرفته شد که شادکامی می‌تواند پایداری تحصیلی را پیش‌بینی نماید. نتایج ماحصل پژوهش حاضر با یافته‌های نوری و خلیل‌آبادی‌نژاد (Nouri & Khalil, 2024)، شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2021)، صفا و همکاران (Safa et al., 2021) و شادکام و همکاران (Shadkam et al., 2022) همسو می‌باشد.

در خصوص تبیین رابطه شادکامی و پایداری به نظر می‌رسد افراد شادکام، افکار و رفتارهایی دارند که سازگار و کمک‌کننده است. این افراد با دید روشن به امور می‌نگرند، به طور مستقیم برای حل مسائل خود می‌کوشند و به موقع از دیگران کمک می‌طلبند. از طرف دیگر افراد غیرشادکام به طور مخرب عمل می‌کنند، در خیالات فرو می‌روند، خود را سرزنش می‌کنند و از کار کردن جهت حل مشکل اجتناب می‌ورزند (Diener et al., 1997). افرادی پایسته دارای ویژگی‌های گوناگونی می‌باشند، از جمله واقع بین هستند، برای خودشان ارزش و احترام قائلند و به عبارتی دارای عزت نفس هستند، توانایی کنترل رفتار خود را دارند و این احساس انگیزه فرد را در برقراری روابط محبت آمیز با دیگران تقویت می‌کند. احساس مثبت و عزت نفس از مهمترین نشانه‌های افراد پایسته می‌باشد. افراد پایسته معمولاً به نوعی با شرایط موجود وفق می‌یابند و شادی و نشاط بیشتری نسبت به سایر افراد دارند زیرا انعطاف‌پذیری آنها برای انطباق بالاست و زندگی شادتری دارند. بالندگی، پایداری و نشاط روانی انسان به دلیل تأثیر قابل ملاحظه‌ای که بر تمامی جنبه‌های شخصیتی انسان و چگونگی بروز و ظهور رفتارهای مختلف او دارد، همواره مورد توجه پژوهشگران بوده است. با توجه به توضیحات مذکور رابطه بین شادکامی و پایداری تحصیلی دو طرفه هست یعنی هم شادکامی باعث افزایش پایداری تحصیلی می‌گردد و برعکس. به عبارتی افراد با پایداری بالا از سازگاری روان‌شناختی، خودکارآمدی، خوش‌بینی و اعتماد به نفس بالاتری برخوردارند که به آنها این توانایی را می‌دهد تا فشارها و شرایط نامساعد را تحت تسلط خود درآورند و در مواجهه با فشارها و تنش‌ها آشفته و پریشان نگردند. در نتیجه حالت تسلط بر محیط افزایش می‌یابد و به بهبود عملکرد، بهداشت روانی و شادکامی می‌انجامد. علاوه بر این پایداری سبب می‌شود افراد بیشتر بر چشم‌انداز مبتنی بر حل مسئله تمرکز کنند و کمتر درگیر نگرانی‌های معمول و همیشگی شوند (Pahlavani & Jekar, 2022). پس پایداری تحصیلی سبب می‌شود افراد به مشکل به منزله مسئله‌ای نگاه کنند که می‌توانند در آن کندوکاو کنند، آن را تغییر دهند، تحمل کنند، یا به طرق دیگر حل کنند و همین موضوع در کنار توان تحمل بالای آنها در برابر مشکلات، سبب می‌شود که آنان چشم‌اندازی مثبت و شادکامانه به زندگی پیدا کنند.

طبق نظر بندورا (Bandura, 1997) حالات و ویژگی‌های روان‌شناختی به‌عنوان تنها عامل نهایی رفتار توجه نمی‌کند بلکه، عوامل موقعیتی و محیطی نیز از اهمیت زیادی برخوردارند؛ این اظهارات می‌تواند در تبیین یافته حاضر کلیدی و راهگشا باشد، به‌طوری‌که می‌توان گفت هر اندازه که دانشجویان از نظر عوامل بافتی (محیط آموزشی) در وضعیت مناسب‌تری قرار داشته باشند، خودکارآمدی آنان افزایش بیشتری می‌یابد که این امر می‌تواند باعث افزایش پایداری تحصیلی در آنان شود. دانشجویانی که خودکارآمدی بالایی دارند، مشکلات

تحصیلی را به عنوان فرصتی برای موفقیت در نظر می‌گیرند و برای به دست آوردن مهارت‌های لازم برای حل هر مشکل تحصیلی که ممکن است سر راهشان قرار گیرد، مشتاق هستند؛ بنابراین اگر دانشجویان این مسئله را باور داشته باشند که در زمینه تحصیلی موفق خواهند شد، همواره برای رسیدن به هدف خویش تلاش کرده و احتمالاً در آینده با نتایج موفقیت‌آمیزی مواجه خواهند شد که مجموعه این عوامل باعث افزایش پایستگی تحصیلی می‌گردد. دانشجویانی که خودکارآمدی بالایی دارند، چالش‌های آموزشی را موقعیتی برای کسب موفقیت در نظر می‌گیرند و برای کسب مهارت‌های لازم برای برطرف نمودن هر مشکل آموزشی که امکان دارد در مسیرشان قرار گیرد، راغب هستند. بر همین اساس اگر دانشجویان این مسئله را باور داشته باشند که در حوزه آموزشی پیروز خواهند شد، همواره برای دستیابی به مقاصد خود کوشش کرده و احتمالاً در آینده با نتایج موفقیت‌آمیزی روبه‌رو خواهند شد که همه این عوامل منجر به پایستگی ذهنی می‌شود. احساس خودکارآمدی، انگیزه دانشجویان را برای درگیری با مسائل آموزشی، موقعیت نامطلوب کنونی و چالش‌های موجود تشویق می‌کند. دانشجویان با خودکارآمدی بالا پرنرژی بوده و باور دارند که می‌توانند دشواری‌ها و شرایط سخت را مدیریت کنند. چنین باوری به توانمندی فردی در مواجهه با محرک‌های استرس‌زای محیطی، با کارکردهای سازگاران پایستگی همراه است.

محدودیت‌های پژوهش

- **محدودیت‌های ذاتی روش:** پژوهش حاضر به دلیل ماهیت مقطعی و محدود به تنها یک دانشگاه و تنها بین سال‌های ۱۴۰۲-۱۴۰۳ انجام شده است. استفاده از پرسش‌نامه و تعیین محدوده برای نظرسنجی از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم ممکن است از برخی سوگیری‌ها رنج برده باشد.
- **محدودیت‌های نمونه:** جامعه آماری پژوهش به دانشجویان خاصی از دانشگاه علوم پزشکی قم محدود است و تعمیم نتایج به سایر گروه‌ها با احتیاط صورت گیرد.
- **محدودیت‌های عملیاتی:** همکاری کم برخی دانشجویان و کمبود پژوهش‌های مشابه در داخل کشور از دیگر محدودیت‌ها بودند.

پیشنهادها

- **پیشنهادهای کاربردی**
 - حمایت از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم با خودکارآمدی پایین از سوی خانواده، معلمان و استادان؛
 - اجرای برنامه‌های شاداب‌سازی محیط دانشگاه علوم پزشکی قم و افزایش فعالیت‌های ورزشی؛
 - پرورش استعدادها و خودکارآمدی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم از طریق ارائه بازخوردهای مثبت و الگوهای موفق.
- **پیشنهادهای پژوهشی**
 - تکرار پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی شهرهای دیگر و گروه‌های مختلف با روش‌های طولی یا کیفی.
 - در نظر گرفتن متغیرهای تعدیل‌کننده مانند وضعیت اقتصادی و پایگاه اجتماعی دانشجویان در پژوهش‌های آینده.
 - انجام پژوهش‌های آزمایشی برای بررسی دقیق‌تر روابط علی در حوزه پایستگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم.

References

- Argilés, J. M., & Slof, E. J. (2001). New opportunities for farm accounting. *European Accounting Review*, 10(2), 361-383.
- Argyle, M., (2001). *The psychology of happiness* (2nd ed.). Routledge.
- Asgharnejad, T., Ahmadi Deh Qotboldini, M., Farzad, V., & Khodapanahi, M. (2006). Study of the psychometric properties of the sherr general self-efficacy scale. *Journal of Psychology*, 10(39), 262-274. SID. <https://sid.ir/paper/54517/fa> (in Persian)
- Bandura, A & Jourdan .F.J (1991). self-regulatory mechanisms governing the impact of social comparison, on complex decision-making. *Journals of Personality and Social Psychology*, 60, 941-951.
- Başol, G. (2010). Validity and reliability of Turkish form of children's self-efficacy scale on Turkish primary school students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 4082-4086
- Diener, E. (1984). Subjective well-being, *Psychological Bulletin*, 95, 542-575.
- Duijn, M., Rosenstiel, I. V., Schats, W., Smallenbroek, C., Dahmen, R. (2011). Vitality and health: A lifestyle program me for employees. *European Journal of Integrative Medicine*, 3(2), 97- 10 .
- Fathi, D., & Jamal Abadi, M. (2017). Investigating the mediating role of resilience in the relationship between academic support and academic vitality in students. *Bimonthly Scientific Research Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 10(4), 263-269. (in Persian)
- Golestaneh, S. M., & Behzadi, A. (2019). The effectiveness of positive psychology intervention training on increasing well-being, academic vitality, and academic achievement of female students. *Quarterly Journal of Applied Psychology*, 13(2). (in Persian)
- Luthar, S. S., & Cicchetti, D. (2000). The construct of resilience: Implications for interventions and social policies. *Development and psychopathology*, 12(4), 857-885.
- Martin, A. J. & Marsh, H. W. (2008). A multilevel perspective on gender in classroom motivation and climate: Potential benefits of male teachers for boys?. *Journal of educational Psychology*, 100(1), 78.
- Mobini Kishheh, M. (2005). Examining ways to deal with mental stress and its relationship with self-efficacy of middle school students in Tehran [Master's thesis, Islamic Azad University. (in Persian)
- Najafi, M., Dehshiri, G., Dabiri, S., Sheikhi, M., & Jafari, N. (2012). Psychometric properties of the Persian version of the Oxford Happiness Questionnaire in students. *Educational Measurement*, 3(10), 55-73. SID. <https://sid.ir/paper/214563/fa> (in Persian)
- Nouri, Z., & Khalil Abadinejad, F. (2024). Enhancing self-esteem, self-efficacy, and academic buoyancy through positive thinking training in college students. *Iranian Evolutionary Educational Psychology Journal*, 6(4), 209-226. (in Persian)
- Oishi, S., Choi, H., Koo, M., Galinha, I., Ishii, K., Komiy, A., ... & Besser, L. L. (2020). Happiness, meaning, and psychological richness. *Affective Science*, 1(2), 107-115.
- Pahlavani, & Jokar. (2023). The relationship between mindfulness and happiness and academic achievement: The mediating role of academic vitality. *Quarterly Journal of Research in Classroom and Virtual Learning*, 10(3), 75-90. (in Persian)
- Pajares, F. (1997). Current directions in self-efficacy research. *Advances in motivation and achievement*, 10(149), 1-49. Chicago <http://www.des.emory.edu/mfp/effchapter.html>
- Piqueras, J. A., Kuhne, W., Vera-Villarroel, P., Van Straten, A., & Cuijpers, P. (2011). Happiness and health behaviours in Chilean college students: a cross-sectional survey. *BMC Public Health*, 11(1), 1-10
- Ryan, R. M., & Frederick, C. (1997). On energy, personality, and health: Subjective vitality as a dynamic reflection of well-being. *Journal of personality*, 65(3), 529-565
- Saberi, M., Mohammadi, A., Shirinkam, M. S. (2022). The Relationship between academic attitude, academic aid and academic achievement with academic life of medical students. *Educ Strategy Med Sci*, 14 (6), 387-394. (in Persian)
- Safa, J. S., Esfhani, M. D., & Poordel, M. (2021). Development of a model of academic buoyancy based on with school connection, Family's emotional atmosphere, motivation, self-efficacy and Academic Engagement of students. *Journal of Counseling Research*.
- Samari Safa, J., Dashti Esfahani, M., & Pourdel, M. (2021). Developing a model of academic buoyancy based on school connections, family's emotional atmosphere, motivation, self-efficacy and academic engagement of students. *QJCR*, 20 (77), 225-256. (in Persian)
- Samari Safa Jafar, Dashti Esfahani Mahla, & Pourdel Mozhgan. (2021). Developing a model of academic vitality based on the relationship with the school, the emotional climate of the family, motivation, self-efficacy and academic engagement of students.
- Shadkam, H., Yaghoobi, A., Zanganeh Motlagh, F., Pirani, Z., & Mohagheghi, H. (2021). Developing a model of academic buoyancy based meaning of life mediated by happiness in students. *Positive Psychology Research*, 7(4), 41-54.

- Shadkam, H., Zanganeh Motlagh, F., Yaghoubi, A., Pirani, Z., & Mohaghegh, H. (2022). Prediction of academic vitality based on life expectancy, happiness and meaning in students. *Educational Development of Judishapur*, 13, 128-141.
- Sherer, M. (1982). *The self-efficacy scale: Construction and validation*. University of Alabama.
- Siadetian, Mostajeran, & Qomrani. (2012). A comparative study of life expectancy and optimism in deaf and hearing students. *Exceptional Education*, 112(12), 18-26.
- Stephens, K. H. (2019). Academic resilience, academic buoyancy and the motivation and engagement scale: a construct validity approach [Doctoral dissertation, University of Tasmania].
- Tamannaefar, M. R., & Arbabi ghohroudi, F. (2023). Relationship between self-regulation and self-efficacy with students' academic buoyancy: Mediating of academic resilience. *Journal of Educational Psychology Studies*, 19(48), 61-39. (in Persian)
- Walton, G. M., & Cohen, G. L. (2011). A brief social-belonging intervention improves academic and health outcomes of minority students. *Science*, 331(6023), 1447-1451
- Wright, S. L., Perrone-McGovern, K. M., Boo, J. N., & White, A. V. (2014). Influential factors in academic and career self-efficacy: Attachment, supports, and career barriers. *Journal of Counseling & Development*, 92(1), 36-46

